

Clemency

Et fortællespil om at vende tilbage til samfundet efter årtier bag tremmer for 3 eller 4 spillere.

Inspireret af bogen *The Cost of Clemency* af Washington Post 2016.

Skrevet til Fastaval 2023.

Frederik Jensen © 2022

Clemency

clemency: disposition til at være barmhjertig og især at moderere strengheden af tildelt straf.

Clemency er et fortællespil for 3 eller 4 spillere. Forvent at spillet tager halvanden time at spille. Det kan spilles direkte fra teksten. Del oplæsningen mellem jer. Giv teksten til næste spiller nu.

—

Du var i din bedste alder. Du havde planer for fremtiden. Du havde en familie.

Du gjorde noget dumt. Du blev fanget.

Så satte de dig i fængsel, mens dine børn voksede op, dine forældre døde, og dit livs kærlighed fandt en anden.

—

Tough-on-crime var populært blandt vælgere og politikere i halvfemsernes USA. Minimumsstraffe for ikke-voldelige narkoforbrydelser blev indført tværs over USA. Besiddelse af narkotika kunne give 20 år bag tremmer.

Mod afslutningen af sin anden præsidentperiode benyttede Barack Obama sine præsidentielle beføjelser til at reducere straffen for 46 ikke-voldelige narkodømte. Ikke en benådning, men en tidlig løsladelse med betingelser.

—

For mange betød det at komme hjem fra fængslet glædelige gensyn, møde børnebørn for første gang, genoplivede gamle romancer. Et par årtier i fængsel fik det almindelige til at virke mirakuløst: at tage et bad, køre bil, spise en ananas.

Men disse årtier brød også familier op. Forældre døde. Partnere skred. Nogle vendte tilbage til voksne børn, der var rasende på dem, og til en verden, der ikke så ud til at have plads til dem. Jobmulighederne har været begrænsede.

Et år senere mødes en journalist med en af dem, der har fået strafnedsættelse. Er det muligt at genfinde et liv i frihed efter så mange år bag tremmer?

Hvorfor og hvordan vi spiller

Vi spiller for at opleve hvordan det føles at genstarte et liv i frihed efter at have været indespærret i årtier.

Hver af jer påtager jer rollen som en løsladt langtidsfange. Din opgave er at skabe og skildre denne persons liv, tanker og følelser. For at hjælpe dig med at skabe og formidle personen får du uddrag fra interviews med rigtige personer.

På skift spiller I også en navnløs journalist som interviewer den der sidder overfor (4 spillere) eller til højre (3 spillere).

—

Hver historie fortælles i tre kapitler. I hvert kapitel lærer vi mere om hver af de løsladte. I hvert kapitel er vi et ubestemt sted sammen med journalisten og den løsladte.

Journalisten stiller spørgsmål til begivenhederne i den andens liv, denne svarer og fortæller sin historie.

Når kapitlets tema er blevet udforsket, fortsættes med den næste historie.

Lær hinanden at kende

Tag jer tid til at lære hinanden at kende: Del på skift en historie om dig selv om en gang hvor du gjorde noget dumt.

Vælg spilperson

Vælg nu hver en spilperson: Læg de fire illustrationer frem så alle kan se dem og vælg en hver som inspirerer dig. Tag den spilperson der passer til illustrationen.

Tag den tid I behøver til at læse jeres spilpersoner.

Illustration	Spilperson
Komfur	Bart Stover
Steak	Joseph Burgos
Amerikansk fodbold	Katina Smith
Blomstrende kirsebærtræer	Norman Brown

Bart Stover

“Jeg kom ud før rumskibene.”

Joseph Burgos

“Tro mig, jeg er en af de heldige.”

Katina Smith

“Ingen ord blev sagt men alt blev sagt.”

Norman Brown

“Nu vil jeg gøre alle de små ting der betyder så meget.”

Bart Stover

“Jeg kom ud før rumskibene.”

Mand, 60. Bor i Ashland, Ohio.

Dømt i 2005 til 240 måneders fængsel for sammensværgelse til at besidde med hensigt til at distribuere marihuana og kokain, for brug af en elektronisk enhed til at begå ulovlig narkotikahandel, og for medvirken og tilskyndelse.

Gør din egen fortolkning af Bart Stover inspireret af følgende udsagn fra løsladte langtidsfanger.

Fængslet

Når du er inde i et afspærret område - det er hvad et fængsel er, et afspærret område - følger du et helt bestemt skema. Du står op på et bestemt tidspunkt, du gør alt på et bestemt tidspunkt. Når du er i fængsel er det dig der ringer til folk, de kan ikke ringe til dig.

Dommeren sagde at jeg ikke ville komme ud før der var rumskibe men jeg kom ud før rumskibene.

Mor

Min mor betød alt for mig, og det var det, der holdt mig i gang i fængslet. Det er derfor jeg søgte om at komme ud før tid – jeg vidste, at min mor var ved at blive dårlig, og hun havde brug for nogen til at tage sig af hende.

Hun vidste ikke at jeg var på vej. Det var meningen at jeg skulle gå direkte til udslusningshuset. Jeg gik ikke direkte til udslusningshuset – jeg skulle se min mor.

Da jeg bankede på hoveddøren åbnede hun hoveddøren og gik. Hun troede jeg var min tante.

Alt hvad min mor havde brug for, gjorde jeg. Hele hendes hus var en katastrofe og jeg brugte to uger på at rydde op for at få det til at se pænt ud igen, lige som hun plejede at ville ha det.

Min mor døde den 18. december, og det har været hårdt siden. Det var ikke længe men jeg håber hun havde nogle værdige sidste par måneder.

Obama

Jeg takker præsident Obama for det han gjorde, for jeg ville slet ikke have været i stand til at se hende ellers. Jeg skrev et brev til ham hvor jeg sagde tak og at jeg ville gøre mit bedste for bevise at han valgte rigtigt med mig.

Udslusningshuset

Jeg gik til et udslusningshus i 72 dage. Du skal afprogrammeres. Du er nødt til at træffe en bevidst beslutning om enten at klare det eller at fejle. Jeg har aldrig kørt i bus før. De sagde: "I dag skal du lære det. Vi giver dig en busrute og viser dig hvor bussen går fra." Det var helt tosset. Jeg fór vild tre gange.

De små ting

Jeg er simpelthen så taknemmelig for at jeg ikke døde derinde. Jeg er taknemmelig for at jeg fik set min mor. Og de små ting som jeg tog for givet: Bare at gå helt frit ned ad gaden. At kunne tage et brusebad uanset hvad klokken er.

Lave mad på komfuret. Jeg tager ikke noget for givet længere.

Fremtiden

Jeg håber på at få et job som kustode.

Jeg har en datter der bor i Texas men jeg kan ikke besøge hende fordi jeg ikke må forlade staten Ohio.

Mange af mine venner er gået bort. Jeg er 60 år. Det er min generation. Vi er de gamle nu.

Joseph Burgos

“Tro mig, jeg er en af de heldige.”

Mand, 49. Bor i Detroit.

Dømt i 1993 til 360 måneders fængsel for distribution af kokain.

Gør din egen fortolkning af Joseph Burgos inspireret af følgende udsagn fra løsladte langtidsfanger.

Fængslet

Jeg havde ikke siddet inde i 24 timer, da jeg så en fyr blive stukket ihjel på sin seng. Det ændrer en. Jeg har stadig flashbacks. Jeg er ikke så social som jeg plejede at være. Jeg plejede at omgås andre mennesker, nu vil jeg ikke så gerne være sammen med andre. Jeg holder mig for mig selv. Det du ser på tv? Det er ingenting. Hvad der egentlig sker i fængslet? Den historie er aldrig blevet fortalt.

Det jeg gjorde var at læse over 5.000 bøger. Jeg læste Edgar Allan Poe, jeg læste biografier, jeg læste Frederick Douglass. Alt hvad der handlede om at styrke sindet eller

gøre dig til et bedre menneske. Edgar Rice Burroughs, sådan noget. Jeg meldte mig til koret og sang første tenor, hvilket var en fryd. Det beroligede sjælen, den var tørstig.

Detroit

Når du endelig kommer ud spørger folk, hvad er så det første du vil gøre? Og jeg ville virkelig have en prime rib. For et par uger siden tog jeg så op til et sted, der har specialiseret sig i prime rib. Maden var fin, men jeg var nu alligevel lidt skuffet. Jeg havde ventet i 20 år og jeg syntes, den skulle have været lidt mere mør.

I fængslerne er det ligesom hulemand-stil. Nu, når du går ind på toiletterne, skyller toiletterne ud selv. Jeg var nødt til at lære mig hvordan du får sæbe og servietter. Jeg gik på en cafe og folk bestilte mad på en skærm. Jeg var nødt til at stå og se på et stykke tid, se hvordan de andre gjorde. Jeg følte mig så dum fordi jeg ikke vidste hvordan jeg skulle bestille en toast med æg og bacon.

Detroit har ændret sig. Ting er revet ned, ting er bygget op, ting er renoveret. Indre by er blevet til forstæder og forstæder er blevet til indre by. Kvarterer der var 99 procent

sorte, er nu 75 procent hvide. Det er som at være i Disney World.

Min datter Danielle

Min datter er 18. Jeg begyndte at afsone to uger før hun blev født. Da jeg kom ud ville hun ikke snakke med mig. Hendes mor sagde, bare giv hende tid, hun kender dig ikke sådan. Og hun er teenager nu og du ved, hvordan teenagere er. Så endelig tæede hun lidt op og jeg spurgte hende hvad jeg havde gjort, og hun sagde i bund og grund: "Du blev låst inde"; hun havde ikke haft en far og det havde været hårdt, og det havde været hårdt for hendes mor økonomisk. Og hun gav mig skylden. Men hun har det nu godt; hun skal på college næste år.

Fremtiden

Jeg kan ikke komme mig over fastfood koster nu eller alle de ting, jeg kan på min telefon. Verden virker mere voldelig nu. Alligevel føler jeg mig håbefuldt om min fremtid. Jeg vil råde andre til at holde sig væk fra stoffer. Jeg vil være en succeshistorie. I løbet af det næste år tror jeg at tingene virkelig vil blive bedre for mig.

Katina Smith

“Ingen ord blev sagt men alt blev sagt.”

Kvinde, 47. Bor i Dublin, Georgia.

Dømt i 2000 til 292 måneders fængsel for sammensværgelse til at besidde med henblik på at distribuere kokain og crack.

Gør din egen fortolkning af Katina Smith inspireret af følgende udsagn fra løsladte langtidsfanger..

Fængslet

Jeg glæder mig hver dag ved at vågne op og vide, at jeg er her og ikke der. Det var faktisk ret hårdt der inde. I 2008 gik jeg igennem en ret hård tid og ville egentlig bare ikke leve mere. Jeg forsøgte at begå selvmord tre gange. Efter tredje gang indså jeg at jeg har denne her fantastiske familie. Da begyndte tingene at falde lidt mere på plads for mig.

Dublin, Georgia

Meget har ændret sig. Folk kommer dårligt udenfor længere. Alle er så opslugt af deres telefoner eller deres computere.

Min mor

Min mor sidder stadig i det samme fængsel jeg sad. Det var hårdt at forlade hende. Hun har problemer med helbredet og nogle gange er hun helt opgivende. Jeg støttede hende. Ifølge reglerne skal jeg vente mindst et år før jeg kan besøge hende i fængslet.

My søn Demaryius

En af de første ting jeg ville gøre da jeg kom ud af fængslet, var at tage til en [amerikansk] fodboldkamp. Min søn er Demaryius Thomas fra Denver Broncos. Han var 12 da jeg kom i fængsel og jeg havde kun set ham spille basketball i mellemskolen. Jeg havde aldrig set ham spille en fodboldkamp.

Jeg var så bange for at flyve til kampen fordi jeg havde aldrig fløjet før. På et tidspunkt da der kom turbulens troede jeg, at flyet ville falde ned. Og da vi fløj ind i en anden tidszone var det helt utroligt, at klokken på min mobiltelefon skiftede af sig selv.

Demaryius mødte os ved udgangen. Det første kram føltes som: "Åh, jeg har savnet dig, endelig er jeg her, jeg elsker dig." Det sagde bare en hel masse. Du kan kramme under fængselsbesøg, men kun to gange: når din familie kommer, og når de gør sig klar til at gå. Der var en grænse for hvor mange kram du kunne få, en grænse for hvor megen hengivenhed du kunne vise din familie. Det var så hårdt at være væk fra mine børn. Som om der var et tomrum i mig. Dette kram løsnede virkelig op.

Til kampen var jeg som et barn op til jul. Alle ville have autografer og tage billeder. Vi så kampen i vores egen boks. Da kampen var forbi gav anføreren Demaryius en bold og sagde: "Her, giv den til din mor."

Senere hjemme hos Demaryius da alle var gået i seng. Mig og ham var oppe. Vi så et eller andet på tv og han begyndte at spille et spil på sin telefon. Vi sad i sofaen sammen og jeg lagde mit hoved på hans bryst. Vi var bare stille. Jeg kender

ikke mange voksne mænd, der lader deres mødre lægge deres hoved på sin skulder. Han lagde armen om mig. Ingen ord blev sagt. Og alt blev sagt.

Norman Brown

“Nu vil jeg gøre alle de små ting der betyder så meget.”

Mand, 48. Bor i Hyattsville, Maryland.

Dømt i 1993 til livsvarigt fængsel for besiddelse og distribution af crack og for medvirken og tilskyndelse til overtrædelse af loven om euforiserende stoffer.

Gør din egen fortolkning af Norman Brown inspireret af følgende udsagn fra løsladte langtidsfanger.

Fængslet

Når du kommer i fængsel står tiden stille. Det er hvad fængslet er - en tidsmaskine. Livet udenfor går videre, men for dig stopper alt bare. Du er nødt til at omstille dig til at acceptere at ingen svarer, når du ringer op og at familie og venner glemmer at du findes. Du er bare ikke en del af deres liv længere. Men jeg vænnede mig til det med tiden.

Jeg begyndte at læse bøger om historie for at lære mere om hvem jeg er, hvem mit folk var, mere om USA og hvordan det blev til. Der var så meget at lære. Og jeg havde

tiden til det. Jeg havde aldrig tidligere opdaget hvor sjovt det kunne være at studere.

Strafnedsættelse

I juli 2015 ringede min advokat til mig i fængslet. Han sagde: "Jeg vil gerne informere dig om, at USA's præsident har accepteret din ansøgning om strafnedsættelse." Jeg spurgte: "Hvad betyder det?" Han svarede: "Det betyder, at du kommer ud af fængslet." Jeg sagde: "Kan du sige det igen?" Han svarede: "Du har fået en løsladelsesdato den 10. november." Jeg sagde: "Hvilket år?"

Hyattsville

Byen har ændret sig. Hvordan du tager metroen. Nye gadenavne, nye stationer. Men så har du din GPS på telefonen. Denne her telefon er af en helt anden verden. Jeg har en hel computer her. Det helt vildt. Google dit, google dat.

Dating

Jeg har været på dates — med en person, jeg har kendt hele livet. Det føles mere overkommeligt. Jeg skal ikke forklare så meget til en der måske tror jeg er et monster, fordi jeg har siddet inde så længe.

Blomstrende kirsebærtræer

I april tog jeg min date med i den botaniske have. Det var helt vildt, det var storslået. Vi så alleerne med blomstrende kirsebærtræer. Nu vil jeg lave alle de små ting, der simpelthen bare betyder så meget. Som at se på træer. Bare lugte til dem, selvom min høfeber slår mig ud bagefter. Men jeg tager straffen. For det her skal jeg bare nyde.

Obama

Jeg spiste frokost med præsident Obama og seks andre der var blevet løsladt før tid ligesom mig. Til sidst da vi skulle afsted, efter at jeg havde fortalt hvor meget jeg nød de blomstrende kirsebærtræer, sagde han til mig, da han gav mig hånden til afsked og et kram, hviskede han i mit øre: "Nu er det vel ikke bare en god historie du finder på?" Jeg

sagde: "Nej, hr. præsident." Han sagde: "Manner, der er ikke mange voksne mænd der tager hen for at se blomstrende kirsebærtræer. Du fortsætter, hvor du slap."

Fremtiden

Jeg vil gerne have en kvinde at holde i hånden. Jeg vil gerne tale med hende om hvad der interesserer os. Jeg vil gerne spise middag sammen med hende. Den side af mig har ligget i dvale i 24 år. Mænd plejer ikke at sige sådan noget. Vi har denne her macho-ting. Men jeg savner det oprigtigt. Jeg var nødt til at gemme den del af mig langt væk.

Jeg har ikke svømmet i 35 år. Jeg har svømmet nu. Jeg meldte mig ind i et fitnesscenter. Jeg er fri nu og jeg fortæller hele tiden mig selv, at jeg er fri. Jeg er 48 og jeg har en masse af liv at leve endnu.

Fortæl jeres historier

Find nu på og del jeres historier. Læs instruktionen for hvert kapitel højt, der er tre kapitler og en kort epilog.

Kapitel 1: Fængslet

Livet i fængslet og vejen til løsladelse.

Kapitel 2: Udslusningshuset

Tilvænning til livet udenfor.

Kapitel 3: Nu

Livet udenfor, et år senere.

Epilog

Hvordan livet går videre herfra.

Kapitel 1: Fængslet

Om livet i fængsel og vejen til løsladelse.

Tid og sted et eller andet sted i USA i 2016 med en journalist og en tidligere straffet.

Hver spiller spiller efter tur en journalist der interviewer den tidligere straffede der sidder overfor (4 spillere) eller til højre (3 spillere). Spørgsmålene til højre kan bruges som inspiration.

Alle afhøringer finder sted et år efter, at personen blev løsladt fra fængslet.

Fortsæt med næste interview når den løsladte har fortalt hvordan de fandt ud af at de havde fået strafnedsættelse.

Spørgsmål

- Hvad er dit navn?
- Hvor gammel er du?
- Hvad blev du dømt for?
- Hvornår kom du i fængsel? Hvornår kom du ud? Hvor længe har du været i fængsel?
- Hvad foretog du dig i fængslet?
- Holdt du kontakt med familie og venner mens du sad i fængsel?
- Hvordan fandt du ud af at du havde fået strafnedsættelse?

Kapitel 2: Udslusningshuset

Tilpasning til livet udenfor fængslet i udslusningshuset.

udslusningshus: en bolig for enkeltpersoner efter løsladelse fra institutionalisering, der er designet til at lette omstillingen til hverdagslivet

Som i kapitel 1 interviewer hver spiller efter tur den tidligere langtidsfængslede der sidder overfor (4 spillere) eller til højre (3 spillere). Fortsæt med næste interview, når vi har lært om de udfordringer, interviewpersonen skulle overkomme.

Spørgsmål

- Hvad var det første du gjorde da du kom ud?
- Var der noget, der overraskede dig?
- Kan du give et eksempel på noget, du skulle lære?
- Var der noget, der ikke havde forandret sig?
- Var der noget, du gerne ville, som du stadig ikke kunne gøre?
- Hvad synes du om Præsident Obama?

Kapitel 3: Nu

Livet uden for fængslet, et år senere.

Som i tidligere kapitler interviewer hver spiller efter tur en tidligere langtidsfængslede overfor/til højre. Fortsæt med næste interview, når interviewpersonen har delt håb og drømme om fremtiden.

Spørgsmål

- Hvor bor du?
- Bor du sammen med nogen?
- Har du kontakt med nogen som du kendte fra før du kom i fængsel? Familie og venner?
- Har du et job? Hvordan betaler du dine regninger?
- Hvordan føles det at være ude af fængslet? Er du vred?
- Hvad sætter du pris på ved livet nu?
- Hvad er dine planer for fremtiden? Hvad skal du lave i morgen?
- Er du et andet menneske nu end da du kom i fængsel?

Epilog

Tiden er gået. Journalisten rejser sig og takker for interviewet. Måske er der opstået et bånd mellem de to, et bånd der mærkes i det afsluttende håndtryk. Måske ikke, måske er kun en formel gestus.

Artiklerne skrives og trykkes. Artikler om personer hvis liv blev dramatisk forandret af et langvarigt fængselsophold. Artikler om at genskabe et liv i frihed efter årtier bag tremmer. Responsen fra læserne er positiv.

Vi forlader vores spillere her. Vi får aldrig at vide hvordan deres liv går videre herfra. Klarede de sig? Levede de lykkeligt til deres dages ende? Livet er ikke et eventyr. Livet er livet.

—

Tag et øjeblik til at reflektere over jeres fortællinger.

På skift, del med hinanden hvad fra fortællingerne der gjorde størst indtryk?

Gå derefter udenfor og nyd livet.